
Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026

KhVi 20.11.2023 § 215

Valmistelija

Kunnanjohtaja Otto Koskela, puh. 0401992146.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimialajohtajat esittelevät toimialansa talousarviot. Talousarviota on tarkoitus päivittää käyttötalouden, investointien ja rahoituksen osalta kunnanhallituksen käsittelyn pohjalta.

Kunnanhallitus tekee kokouksessaan 11.12.2023 esityksensä kunnanvaltuustolle talousarviosta 2024 ja taloussuunnitelmasta 2024 - 2026.

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Otto Koskela

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee talousarvion 2024 ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelman valmistelun tilanteen tiedoksi ja antaa evästyksen jatkovalmisteluun. Kunnanhallitus tekee kokouksessaan 11.12.2023 esityksensä kunnanvaltuustolle talousarviosta 2024 ja taloussuunnitelmasta 2024 - 2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KhVi 11.12.2023 § 224

Valmistelija

Hallintojohtaja Sanna Lahti p. 040 199 2310
Kunnanjohtaja Otto Koskela p. 040 199 2146

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laadinnan lähtökohdat olivat edellisvuosia selvästi haastavammat. Kunnanhallitus on 22.5.2023 hyväksynyt Kaakon kaksikon vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laadintaohjeet, joiden mukaisesti talousarviovalmistelun raameihin haettiin evästyksiä valtuustoseminaarista 4.9.2023 ja työn etenemästä on raportoitu kunnanhallitukselle säännöllisesti, viimeksi 20.11.2023.

Voimakkaasti kasvaneiden sote-menojen seurauksena Virolahden kunnan talous heikkeni voimakkaasti vuosina 2021-2022, millä oli olennainen vaikutus hyvinvointialueuudistuksen kautta myös vuoden 2023 valtionosuusrahoitukseen ja talouden toteumaan. Konsernitaseeseen on 31.12.2022 mennessä kertynyt 1,1 miljoonan euron alijäämä, mikä kasvaa edelleen vielä vuosien 2023 ja 2024 alijäämäisten konsernitulosten vaikutuksesta. Vuoden 2023 aikana tapahtuneet toimintaympäristön muutokset, joista merkittävimpinä Virolahden talouden ja toiminnan näkökulmasta korkotason voimakas nousu, korkeana odotettua pidempään jatkunut inflaatio, Ukrainan sota ja sen seurauksena yhä kiristynyt turvallisuustilanne Venäjällä, ja pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaiset kuntien valtionosuuksiin kohdistamat lisäleikkaukset aiheuttavat sen, että talouden tasapainottaminen suunnitelmavuosien aikana vaatii äärimmäisiä toimia.

Virolahden kunnan taloutta ja toimintaa haastaa vuonna 2024 yhdessä Miehikkälän kanssa tehty päätös Kaakon kaksikko –yhteistoiminnan kariutumisesta. Virolahden kunta päättikin käynnistää syksyllä 2023 yhdessä Haminan kaupungin kanssa kuntaliitosselvityksen ja tarkastella vaihtoehtoa, toisiko kuntien yhdistäminen parempia taloudellisia ja toiminnallisia mahdollisuuksia vastata toimintaympäristön muutokseen. Samaan aikaan valmistellaan toiminnan ja talouden tasapainottavaa sopeutussuunnitelmaa, minkä odotetaan valmistuvan keväällä 2024 ja vastaavan osaltaan Kaakon kaksikko –yhteistoiminnan purkautumisen vaikutuksiin. Sopeutussuunnitelman taloudelliset vaikutukset tulevat tarkentumaan alkuvuodesta 2024 ja vuodesta 2024 onkin väistämättä tulossa muutosten vuosi.

Virolahden kunnanvaltuusto vahvisti vuodelle 2024 yli 1-prosenttiyksikön korotuksen kunnallisveroon ja tarkisti yleistä kiinteistöveroä maapohjalle eriytettävän kiinteistöveroprosentin tasoon. Samaan aikaan valtio indikoi huomattavia leikkauksia vuosien 2025-2026 valtionosuuksiin, joten veronkorotuspaineilta ei voida tulevinakaan vuosina välttyä. Päätetyistä veronkorotuksista huolimatta jää Virolahden kunnan vuoden 2024 talousarviossa vuosikate yhä negatiiviseksi -488.015 euroa. Taloussuunnitelmaa 2024-2026 laadittaessa on huomioitu, kuntalain edellytys siitä, että kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Virolahden kunnanvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2023 toimintaympäristön muutoksista johtuen päivityksen kuntastrategiaan vuodesta 2024 alkaen. Strategia on huomioitu osittain 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman laadinnassa, mutta konkreettisia suunnitelmakauden aikana toteutettavia toimenpiteitä mm. toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi joudutaan selvittämään vielä lähitulevaisuudessa.

Liitteenä: vuoden 2024 talousarvio ja 2024-2026 taloussuunnitelma

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Otto Koskela

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1) esittää liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2026 kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

2) valtuuttaa kunnan henkilöstön tekemään talousarviokirjaan

teknisluonteisia korjauksia ja taittamaan talousarviokirjan ulkoasun valtuustokäsittelyä varten. Korjauksista ja taitosta vastaa hallintojohtaja.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KvVi 18.12.2023 § 52
43/02.01.00/2023

Esittelijä Virolahden kunnanjohtaja Otto Koskela

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026.

Päätös Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti poistattaa talousarvion sivulta 45 (420 Lukio) lauseen "Ritva Ahokkaan perintörahaston tukea käytetään lukion kehittämiseen." Muilta osin kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaan.